

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΚΤΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 22 Ιανουαρίου 2021, με την ακόλουθη σύνθεση: Μαρία Αθανασοπούλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Κωνσταντίνα Ζώη και Βασιλική Πέππα (εισηγήτρια), Σύμβουλοι, Ελένη Σκορδά και Μαρία Μωυσιάδου, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο,

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Πάρεδρος στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ιωάννης Βασιλόπουλος που αναπληρώνει νόμιμα τη Γενική Επίτροπο της Επικρατείας, η οποία είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Σοφία Κουτσοβούλου, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 12.4.2017 (με ΑΒΔ .../13.4.2017) αγωγή του ..., κατοίκου ..., οδός ... ΤΚ ..., ο οποίος παραστάθηκε δια δηλώσεως, κατ' άρθρο 231 του ν. 4700/2020 (Α' 127), της πληρεξουσίας δικηγόρου του ... (Α.Μ. Δ.Σ.Α. ...), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κ.υ.α. Δ1α/ΓΠ.οικ.3060/2021 (Β' 89),

κ α τ ά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε δια δηλώσεως, κατ' άρθρο 231 του ν. 4700/2020 (Α' 127), του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κ.υ.α. Δ1α/ΓΠ.οικ.3060/2021 (Β' 89).

Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» και ήδη «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (e- Ε.Φ.Κ.Α.), που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, παραστάθηκε δια δηλώσεως, κατ' άρθρο 231 του ν. 4700/2020 (Α' 127), του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κ.υ.α. Δ1α/ΓΠ.οικ.3060/2021 (Β' 89).

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε :

Τον Πάρεδρο στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας, ο οποίος πρότεινε την αναβολή έκδοσης οριστικής απόφασης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 295 παρ. 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 357 του ν. 4700/2020 (Α'127).

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και
Σκέφθηκε σύμφωνα με τον νόμο
Αποφάσισε τα εξής:**

1. Με την υπό κρίση αγωγή ο ενάγων, στρατιωτικός συνταξιούχος, τέως Αντιναύαρχος του Λιμενικού Σώματος, ζητεί, όπως το σχετικό αίτημα μετατράπηκε από καταψηφιστικό σε εν μέρει αναγνωριστικό (για το πέραν των 6.000,00 ευρώ ποσό), με το κατατεθέν στις ... 2021 υπόμνημα, α) να αναγνωριστεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να του καταβάλει, νομιμοτόκως, ως αποζημίωση κατά το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, το ποσό των 10.546,98 ευρώ και να υποχρεωθεί το εναγόμενο να του καταβάλει το ποσό των 6.000,00 ευρώ, ήτοι ζητείται συνολικά το ποσό των 16.546,98 ευρώ, που σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του, αντιστοιχεί στη διαφορά των ποσών συντάξεων που έλαβε για το χρονικό διάστημα από 1.8.2010 έως 30.4.2017 και των ποσών που θα ελάμβανε, εάν δεν εφαρμόζονταν επί των συντάξεων των συνταξιούχων του Δημοσίου οι διατάξεις των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν.3865/2010, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν.4002/2011. Οι διατάξεις αυτές, όπως ισχυρίζεται ο ενάγων, έρχονται σε αντίθεση με κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος, β) να αναγνωριστεί ότι το εναγόμενο οφείλει να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 1.500,00 ευρώ ως ηθική βλάβη.

2. Από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981 και των ρυθμίσεων του άρθρου 72 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ), κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97), που εφαρμόζονται αναλόγως κατ' άρθρο 123 του π.δ/τος 1225/1981, όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 3472/2006 (Α' 135), συνάγεται ότι επί αγωγών συνταξιούχων υπαγόμενων στο συνταγματικώς κατοχυρωμένο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς των δημόσιων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών, με αντικείμενο την ικανοποίηση απαιτήσεων που απορρέουν από τη συνταξιοδοτική τους σχέση, είτε ευθέως εκ του νόμου, είτε ένεκα αδικοπραξίας κατ' άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ., ως εν προκειμένω, παθητικώς νομιμοποιείται πάντοτε το Ελληνικό Δημόσιο (πρβλ. ΕλΣ Ολ 1574/2019). Και τούτο, διότι στο πλαίσιο της συνταγματικής θεσμικής εγγύησης για το ειδικό αυτό συνταξιοδοτικό καθεστώς (βλ. ειδικώς για τους στρατιωτικούς άρθρα 23 παρ. 2 εδ. β, 45, 73 παρ. 2, 80 και 98 του Συντάγματος, ΕλΣ Ολ

2020/2020, 137/2019), το Δημόσιο μέσω του κρατικού προϋπολογισμού, συνιστά τον εκ του Συντάγματος εγγυητή του συστήματος και τελικό υπόχρεο της καταβολής των συντάξεων, ως συνέχειας των αποδοχών (ΕΛΣ Ολ 2020/2020, 137/2019, 1388, 1277, 32/2018, 244/2017, ΙΙ Τμ. 930/2019), αλλά και τον κατ' αρχήν φορέα της συνταξιοδοτικής σχέσης (βλ. άρθρο 1 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, κωδικοποιηθέντος με το άρθρο πρώτο του π.δ/τος 169/2007, Α' 210), με συνέπεια να καταλαμβάνεται και αυτό από τις συνέπειες της δικαστικής απόφασης (εκτελεστότητα, δεδικασμένο, υποχρέωση συμμόρφωσης). Το παραπάνω ισχύει, ανεξαρτήτως του εάν το Ελληνικό Δημόσιο βαρύνεται αποκλειστικώς με την πληρωμή του ποσού ή αν το Κράτος συνέστησε ίδιο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, στο οποίο ανέθεσε επιτροπικώς τη διαχείριση της σχετικής υποχρέωσης του Δημοσίου, χωρίς πάντως το τελευταίο να απεκδυθεί της άμεσης υποχρέωσής του για καταβολή των συντάξεων στους ανωτέρω λειτουργούς και υπαλλήλους, καθιστάμενο τρίτος (ΕΛΣ.Ολ. 504/2021, 220/2020). Όταν δε αντικείμενο της αγωγής συνιστούν αποζημιωτικής φύσης απαιτήσεις των συνταξιούχων του Δημοσίου, κατ' άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ., λόγω παράνομων πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων του, το τελευταίο νομιμοποιείται παθητικώς επιπροσθέτως και ως εκ της ευθύνης του που απορρέει από την παρανομία των οργάνων του (ΕΛΣ ΙΙΙ Τμ. 8/2020, 278/2019, πρβλ. ΣτΕ Ολ. 478-481/2018, 4741/2014). Τούτα, άλλωστε, ισχύουν ακόμη και μετά την σύμφωνη με το Σύνταγμα ρυθμιστικώς διακριτή και λειτουργικώς αυτοτελή ένταξη από 1.1.2017 του ειδικού αυτού συνταξιοδοτικού συστήματος στο ευρύτερο δημόσιο ασφαλιστικό σύστημα του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), ήδη μετονομασθέντος από 1.3.2020 σε «Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης» (e-ΕΦΚΑ) [βλ. άρθρα 1 εδ. β, 1B παρ. 2, και τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του ν. 4387/2016, Α' 85, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις οικείες διατάξεις του ν. 4670/2020, Α' 43, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις των άρθρων 51, 53, 70 και 100 του ν. 4387/2016 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες κ.υ.α. 124456/0092/13.12.2016, Β' 4074, περί μεταφοράς από 1.1.2017, της αρμοδιότητας πληρωμής και αναδρομικών συντάξεων στον ΕΦΚΑ και ήδη e- ΕΦΚΑ, και 2915/783/17.1.2018, Β' 55 για την ολοκλήρωση μέχρι τις 30.4.2018 της μεταφοράς αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών στον εν λόγω φορέα και επί της σύμφωνης με το Σύνταγμα ένταξης της κατηγορίας αυτής στον ΕΦΚΑ και ήδη e- ΕΦΚΑ ως εκ της αναδρομικής ισχύος των ερμηνευτικών διατάξεων των άρθρων 19, 20, 21, 22 και 23 του ν. 4670/2020 βλ. ΕΛΣ Ολ 2020/2020, σκ. 135]. Από τις ως άνω οργανικές διατάξεις περί ΕΦΚΑ και ήδη e- ΕΦΚΑ και ελλείψει ρητής, ειδικής και σαφούς αντίθετης ρύθμισης συνάγεται ότι θεσπίζεται και δική του αυτοτελής και πρόσθετη υποχρέωση καταβολής των σχετικών ποσών στους δικαιούχους, ήτοι των αποζημιωτικής φύσης αξιώσεών τους, χωρίς να

αποσβέννεται η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου (πρβλ. άρθρο 477 του Αστικού Κώδικα περί της σωρευτικής αναδοχής χρέους, ελλείπει αντίθετης, ρητής και σαφούς ρύθμισης και ΑΠ 60/2017, 984/2006, 557/1999), υπό το φως και των άρθρων 20 παρ. 1 και 17 του Συντάγματος, 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου αυτής (πρβλ. αποφ. ΕΔΔΑ της 13.9.2011, Ζαφρανάς κατά Ελλάδος, σκ. 36, της 5.2.2009 Βοντάς κατά Ελλάδος, σκ. 35, της 31.5.2007 Bistronic κατά Κροατίας, σκ. 33, της 27.3.2007 Αποστολίδης και λοιποί κατά Τουρκίας, σκ. 70, της 21.5.2002 Jokela κατά Φινλανδίας, σκ. 45). Ενόψει αυτών, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΕΦΚΑ και ήδη e- ΕΦΚΑ ιδρύεται παθητική εις ολόκληρον ενοχή, κατά τα άρθρα 481 επ. ΑΚ., ο δε δικαιούχος δύναται να εναγάγει παραδεκτός οποιονδήποτε των υπόχρεων - συνοφειλετών ή όλους μαζί είτε συγχρόνως είτε διαδοχικώς για το σύνολο ή για μέρος της παροχής (ΑΠ Ολ. 1770/2014, 176/1976). Στις περιπτώσεις, τέλος, που η αποζημιωτική αγωγή έχει ασκηθεί πριν από τη σύσταση του ΕΦΚΑ και ήδη e- ΕΦΚΑ και στρέφεται αποκλειστικώς κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το τελευταίο δεν κωλύεται, κατ' εφαρμογήν της κ.υ.α. 124456/0092/13.12.2016, είτε οίκοθεν είτε στο πλαίσιο συμμόρφωσης προς σχετικές δικαστικές αποφάσεις, να προβεί, με μεταφορά των σχετικών πιστώσεων στον εν λόγω φορέα, σε ικανοποίηση των συνταξιοδοτικών απαιτήσεων μέσω του φορέα αυτού, κατά την τακτική πληρωμή των συντάξεων από το τελευταίο (ΕλΣ III Τμ. 8/2020). Κατόπιν όλων αυτών και ενόψει του ότι στην παρούσα δίκη νομιμοποιείται παθητικά το Ελληνικό Δημόσιο, η ένδικη αγωγή έχει ασκηθεί αρμοδίως και κατά τα λοιπά παραδεκτός, είναι δε περαιτέρω ερευνητέα, ως προς την νομική και ουσιαστική της βασιμότητα κατ' αντιμωλία των διαδικών.

3. Από τις διατάξεις του άρθρου 105 του Εισ.Ν.Α.Κ., με τις οποίες θεσπίζεται η ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου προς αποζημίωση για τις παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, συνάγεται ότι αν τα όργανα της συνταξιοδοτικής διοίκησης αρνηθούν να καταβάλουν στον συνταξιούχο τις συνταξιοδοτικές παροχές, ο τελευταίος δικαιούται να ζητήσει αποζημίωση προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από τη στέρηση αυτή. Με την έγερση της αγωγικής αξίωσης, δεν επιδιώκεται η καταβολή συντάξεων, αλλά ζητείται η αποκατάσταση ζημίας που προκλήθηκε στον δικαιούχο από την παράνομη στέρηση συνταξιοδοτικών παροχών, για τον προσδιορισμό δε του ύψους της οφειλόμενης αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη η σύνταξη ως απλό μέτρο υπολογισμού της.

4. Ο ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (Α' 115/15.7.2010) όριζε αρχικώς στο άρθρο 38, με τον τίτλο «Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων», ότι: «1. Από 1.8.2010 θεσπίζεται Εισφορά Αλληλεγγύης

Συνταξιούχων (ΕΑΣ) η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (Α' 58). Σκοπός του Λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων των κλάδων κύριας σύνταξης Φ.Κ.Α.. 2. Η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων παρακρατείται μηνιαία κατά την καταβολή της σύνταξης από τις συντάξεις κύριας ασφάλισης των συνταξιούχων του Δημοσίου, ΝΑΤ και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης υπολογίζεται στο συνολικό ποσό της σύνταξης και καθορίζεται ως εξής: α. Για συντάξεις από 1.400,01 € έως 1.700,00 €, ποσοστό 3%. β. Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.000,00 €, ποσοστό 4%. γ. Για συντάξεις από 2.000,01 € έως 2.300,00 €, ποσοστό 5%. δ. Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.600,00 €, ποσοστό 6%. ε. Για συντάξεις από 2.600,01 € έως 2.900,00 €, ποσοστό 7%. στ. Για συντάξεις από 2.900,01 € έως 3.200,00 €, ποσοστό 8%. ζ. Για συντάξεις από 3.200,01 € έως 3.500,00 €, ποσοστό 9%. η. Για συντάξεις από 3.500,01 € και άνω, ποσοστό 10%. 3.α. Για την πρώτη κατηγορία το ποσό της σύνταξης μετά την παρακράτηση της εισφοράς δεν μπορεί να υπολείπεται των χιλίων τετρακοσίων ευρώ (1.400 €). (...) δ. (...) Το Κέντρο Ελέγχου της Η.Δ.ΙΚΑ Α.Ε. ενημερώνει τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και το Δημόσιο για το ποσό της παρακράτησης. Η παρακράτηση γίνεται από τον Φορέα που χορηγεί το μεγαλύτερο ποσό σύνταξης (...) 4. Τα ποσά που παρακρατούνται με ευθύνη του Δημοσίου, του ΝΑΤ και των Φ.Κ.Α. αποδίδονται στο Λογαριασμό του Α.Κ.Α.Γ.Ε. το αργότερο μέχρι το τέλος του επομένου, από την παρακράτηση, μήνα. 5. Η οικονομική και λογιστική λειτουργία του Λογαριασμού της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων είναι η ίδια με αυτή που ισχύει για το Α.Κ.Α.Γ.Ε.. Τα κεφάλαια του Λογαριασμού επενδύονται στο Κοινό Κεφάλαιο Τραπέζης Ελλάδος. 6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται η διαδικασία: α) απόδοσης της εισφοράς στο Λογαριασμό και β) η διαδικασία μεταφοράς των ποσών στους Φ.Κ.Α.. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το ύψος του ποσού που απαιτείται κάθε φορά για κάλυψη του ελλείμματος του κλάδου κύριας σύνταξης 7. Μετά την 1.1.2015 τα ποσά της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων μεταφέρονται στο Α.Κ.Α.Γ.Ε. και αποτελούν έσοδο του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών». Επακολούθησε ο ειδικός, κατ' επιταγή του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, συνταξιοδοτικός ν.3865/2010 «Μεταρρύθμιση Συνταξιοδοτικού Συστήματος του Δημοσίου και συναφείς διατάξεις» (Α' 120/21.7.2010), στο άρθρο 11 του οποίου ορίζεται ότι: «1. Από 1.8.2010 θεσπίζεται Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (...). Σκοπός του λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων των κλάδων κύριας σύνταξης Φορέων Κοινωνικής

Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.). 2. α. Η ΕΑΣ παρακρατείται μηνιαία από τις συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο ως εξής: α) Για συντάξεις από 1.400,01 € έως 1.700,00 €, ποσοστό 3%. β) Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.000,00 €, ποσοστό 4%. γ) Για συντάξεις από 2.000,01 € έως 2.300,00 €, ποσοστό 5%. δ) Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.600,00 €, ποσοστό 6%. ε) Για συντάξεις από 2.600,01 € έως 2.900,00 €, ποσοστό 7%. στ) Για συντάξεις από 2.900,01 € έως 3.200,00 €, ποσοστό 8%. ζ) Για συντάξεις από 3.200,01 € έως 3.500,00 €, ποσοστό 9%. η) Για συντάξεις από 3.500,01 € και άνω, ποσοστό 10%. β. (...) β. Για τον προσδιορισμό του συνολικού ποσού της σύνταξης της προηγούμενης περίπτωσης της παραγράφου αυτής, λαμβάνεται υπόψη το ποσό της μηνιαίας σύνταξης, καθώς και τα συγκαταβαλλόμενα με αυτή ποσά του επιδόματος εξομάλυνσης του άρθρου 1 του ν. 3670/2008 (Α' 117) και της τυχόν προσωπικής και αμεταβίβαστης διαφοράς. 3. α. Για την πρώτη κατηγορία το ποσό της σύνταξης μετά την παρακράτηση της εισφοράς δεν μπορεί να υπολείπεται των χιλίων τετρακοσίων ευρώ (1.400 €). β. (...) 5. Τα ποσά που παρακρατούνται με ευθύνη του Δημοσίου αποδίδονται στον Λογαριασμό του ΑΚΑΓΕ το αργότερο μέχρι το τέλος του επομένου, από την παρακράτηση, μήνα. 6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις χορηγίες και τα βοηθήματα που καταβάλλει το Δημόσιο». Περαιτέρω, ο ν.3986/2011 με τίτλο «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (Α' 152/1.7.2011) ορίζει στην παρ. 10 του άρθρου 44 ότι « (...) Από 1.8.2011, τα ποσοστά των περιπτώσεων (β) έως και (η) της παραγράφου 2 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115), καθώς και του άρθρου 11 του ν. 3865/2010 (Α' 120) αναπροσαρμόζονται σε 6%, 7%, 9%, 10%, 12%, 13% και 14% αντίστοιχα», η διάταξη δε αυτή επαναλήφθηκε για τα ποσοστά του άρθρου 11 του ν.3865/2010 με την παράγραφο 13 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180/22.8.2011). Τέλος, με την παράγραφο 9 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011 (Α' 226) προστέθηκε στο άρθρο 38 του ν. 3863/2010 παράγραφος 8, η οποία, τροποποιηθείσα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 30 του ν. 4075/2012 (Α' 89), ορίζει ότι: «Από τον Λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων που τηρείται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.Γ.Ε.) δύνανται να μεταφέρονται ποσά μέχρι του ύψους των τριάντα πέντε εκατομμυρίων ευρώ ετησίως για τη χρηματοδότηση και υλοποίηση του προγράμματος «Πρόγραμμα κατ' οίκον φροντίδας συνταξιούχων». Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται κάθε φορά το ύψος του ποσού χρηματοδότησης, το πρόγραμμα που θα υλοποιηθεί, οι αποδέκτες και κάθε άλλο θέμα σχετικά με τη διαδικασία μεταφοράς του ποσού». Συναφώς δε, με την υποπαρ. 10 παρ. Β' του άρθρου 138 του ν. 4052/2012 (Α' 41), συμπληρώθηκε το εκτεθέν ανωτέρω δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010, το οποίο, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παράγραφο 3 του άρθρου 30 του

ν. 4075/2012, ορίζει ότι: «Σκοπός του Λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων των κλάδων κύριας σύνταξης Φ.Κ.Α., καθώς και η χρηματοδότηση του Προγράμματος «Πρόγραμμα κατ' οίκον φροντίδας συνταξιούχων».

5. Με την 244/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία εκδόθηκε με τη διαδικασία του άρθρου 108Α του π.δ/τος 1225/1981, κρίθηκε ότι οι προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3865/2010, καθ' ο μέρος επιβλήθηκε με αυτές Εισφορά Αλληλεγγύης στις συντάξεις του Δημοσίου και, συνακόλουθα, και οι ρυθμίσεις των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν. 4002/2011, καθ' ο μέρος αυξήθηκε με αυτές το ύψος της επίμαχης εισφοράς για τους συνταξιούχους του Δημοσίου, είναι αντίθετες προς τις ρυθμίσεις των άρθρων 4 παρ. 1 και 5, 22 παρ. 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος και τις από αυτές απορρέουσες αρχές της ισότητας ενώπιον του νόμου, της ισότητας στα δημόσια βάρη, της ασφάλειας δικαίου, της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της αρχής της αναλογικότητας.

6. Προς αποτροπή αιφνιδιασμού του Ελληνικού Δημοσίου και διασφάλιση της δημοσιονομικής ισορροπίας του Κράτους, με την ίδια ως άνω απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως χρονικό σημείο επέλευσης των αποτελεσμάτων της διάγνωσης της αντίθεσης των κρίσιμων διατάξεων προς τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις, έχει οριστεί ο χρόνος δημοσίευσης της απόφασης 244/2017 (8.2.2017). Συνέπεια του προσδιορισμού αυτού είναι να μην υφίσταται βάση για την άσκηση νέων αγωγών προς ικανοποίηση των αξιώσεων που έχουν γεννηθεί από την ίδια αιτία μέχρι του χρόνου αυτού μόνον για όσους δεν εκδήλωσαν μέχρι την ως άνω ημερομηνία πρόθεση δικαστικής επιδίωξης των σχετικών απαιτήσεων. Ο ανωτέρω, όμως, περιορισμός δεν ισχύει για όσους είχαν ασκήσει σχετικά ένδικα βοηθήματα μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία (Εκτο Τμ. 672/2021, ΙΙ Τμ. 1403/2020).

7. Εξάλλου, με την 504/2021 απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, η οποία ομοίως εκδόθηκε με τη διαδικασία του άρθρου 108 Α του π.δ/τος 1225/1981, ως προς το τεθέν με την 278/2019 απόφαση του ΙΙΙ Τμήματος προδικαστικό ερώτημα της ορθής εφαρμογής, μετά την ένταξη των στρατιωτικών υπαλλήλων και συνταξιούχων στο ενιαίο συνταξιοδοτικό σύστημα του ν. 4387/2016, των κριθέντων με την ΕλΣ Ολ. 244/2017 και της συμβατότητας, ως προς αυτούς, των διατάξεων των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν. 3865/2010 και, συνακόλουθα, των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν. 4002/2011, με τις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1 και 5 και 22 παρ. 5 του Συντάγματος και τις από αυτά απορρέουσες αρχές, κρίθηκε ότι η παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης από τις συντάξεις των πρώην στρατιωτικών υπαλλήλων του Δημοσίου για

τη χρηματοδότηση του ελλείμματος του συνταξιοδοτικού κεφαλαίου, κατά το χρονικό διάστημα από την υπαγωγή τους στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης έως τις 31.12.2018, δεν ενσωματώνεται με συνεκτικότητα στη ριζική μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος που επήλθε με τον ν. 4387/2016, όπως αυτός γνησίως ερμηνεύθηκε με τον ν. 4670/2020 και τούτο διότι δεν αιτιολογείται παντάπασι, σε συνάρτηση με την εν λόγω μεταρρύθμιση, η αναγκαιότητα διατήρησης της εισφοράς αυτής για τον σκοπό για τον οποίο θεσμοθετήθηκε ούτε η επιλογή των βαρυνόμενων με την παρακράτησή της προσώπων. Συνακόλουθα, κρίθηκε ότι η παρακράτηση της εν λόγω εισφοράς, για το χρονικό διάστημα που αναφέρθηκε πιο πάνω, αντίκειται στην αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου και της ισότητας στα δημόσια βάρη (άρθρα 4 παρ. 1 και 5 και 25 παρ. 4 του Συντάγματος), καθώς και στην αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος), καθόσον δεν τεκμηριώνεται, ως στοιχείο της νέας συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης, η προσφορότητά της ως προς τα βαρυνόμενα πρόσωπα, τη βάση υπολογισμού και την κλιμάκωσή της.

8. Στην υπό κρίση υπόθεση από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο ενάγων είναι τέως αξιωματικός του Λιμενικού Σώματος (Αντιναύαρχος), ο οποίος κατέστη στρατιωτικός συνταξιούχος του Ελληνικού Δημοσίου από ... 2010 (σχ. η .../... τροποποιητική συνταξιοδοτική πράξη της Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους) και λαμβάνει σύνταξη από ... 2010. Από 1.1.2013 έως 31.12.2015 καταβαλλόταν σε αυτόν μειωμένη σύνταξη λόγω αυτοαπασχόλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 ν.3865/2010. Με την ένδικη αγωγή (σημειώνεται ότι η εν λόγω αγωγή, που αφορά αξιώσεις περί επιστροφής της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων για χρονικό διάστημα από 1.8.2010 έως 30.4.2017, παραδεκτώς εξετάζεται καθόσον, μολονότι ασκήθηκε μετά τις 8.2.2017, ημερομηνία δημοσίευσης της 244/2017 απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συνέχεται με την .../...2011 ένσταση ενώπιον του Α΄ Κλιμακίου του Δικαστηρίου, κατά της από ... 2010 πράξης παρακράτησης της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων της 46^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία ο ενάγων, αιτούμενος την ακύρωση της εν λόγω παρακράτησης από 1.8.2010 και εφεξής, εκδήλωσε την πρόθεση δικαστικής επιδίωξης της επιστροφής της εισφοράς αυτής για το ένδικο χρονικό διάστημα) ζητεί, όπως το αίτημα της αγωγής περιορίστηκε με το παραδεκτώς υποβληθέν υπόμνημα, α) να αναγνωρισθεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να του καταβάλει, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, ως αποζημίωση κατά το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, το ποσό των 10.546,98 ευρώ και να υποχρεωθεί το εναγόμενο να του καταβάλει το ποσό των 6.000,00 ευρώ, ήτοι ζητεί συνολικά το ποσό των 16.546,98 ευρώ, που σύμφωνα με τους ισχυρισμούς

του, αντιστοιχεί στη διαφορά των συντάξεων που έλαβε για το χρονικό διάστημα από 1.8.2010 έως 30.4.2017 και των ποσών που θα ελάμβανε, εάν δεν εφαρμόζονταν επί των συντάξεων των συνταξιούχων του Δημοσίου οι διατάξεις των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν.3865/2010, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν.4002/2011 και β) να αναγνωριστεί ότι το εναγόμενο οφείλει να του καταβάλει το ποσό των 1.500,00 ευρώ ως ηθική βλάβη. Οι διατάξεις αυτές, όπως ισχυρίζεται ο ενάγων, έρχονται σε αντίθεση με κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος και δη προς τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 5, 5 παρ. 1, 22 παρ. 1 και 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος, κρίθηκαν δε ως αντισυνταγματικές με την 244/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σημειώνεται ότι, κατά τα γνωστά στο Δικαστήριο από προηγούμενη δικαστική του ενέργεια, η προαναφερθείσα ένσταση κατά της από ... 2010 πράξης παρακράτησης της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων της 46^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους έγινε δεκτή με την ... 2017 Πράξη του Α΄ Κλιμακίου, με την οποία ακυρώθηκε η ανωτέρω πράξη. Με την ίδια Πράξη του Α΄ Κλιμακίου επισημάνθηκε προς τη Διοίκηση ότι η επιστροφή των παρακρατηθέντων ποσών από το Γ.Λ.Κ. αποτελεί αυτονόητη και αυτόθροη συνέπεια της ακύρωσης από τον χρόνο έκδοσής της, της πράξης παρακράτησης της επίμαχης εισφοράς.

9. Με βάση τα ανωτέρω δεκτά γενόμενα, οι διατάξεις των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν.3865/2010, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν.4002/2011, καθ' ο μέρος επιβλήθηκε με αυτές Εισφορά Αλληλεγγύης στις συντάξεις του Δημοσίου για το χρονικό διάστημα από της ισχύος τους έως την ένταξη των στρατιωτικών συνταξιούχων στον ΕΦΚΑ, είναι αντίθετες προς τις ρυθμίσεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 5, 5 παρ. 1, 22 παρ. 5 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος και τις από τα άρθρα αυτά απορρέουσες αρχές της ισότητας στα δημόσια βάρη, της ασφάλειας δικαίου, της προβλεψιμότητας, της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της αναλογικότητας. Επιπροσθέτως, όσον αφορά το χρονικό διάστημα από την υπαγωγή των στρατιωτικών συνταξιούχων στον ΕΦΚΑ και ήδη e- ΕΦΚΑ έως 31.12.2018 οι εν λόγω διατάξεις εξακολουθούν να αντίκεινται στην αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου και της ισότητας στα δημόσια βάρη, καθώς και στην αρχή της αναλογικότητας. Επομένως, οι γενόμενες παρακρατήσεις στις συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος, βάσει των ανωτέρω ανίσχυρων διατάξεων, είναι μη νόμιμες, η δε ένδικη αγωγή, ερειδόμενη στο άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ., είναι νόμω βάσιμη και γεννάται ευθύνη του Δημοσίου προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη αυτός από τη στέρηση των διαφορών σύνταξης που θα ελάμβανε αν δεν είχε μεσολαβήσει η ως άνω ερειδόμενη σε ανίσχυρες διατάξεις παρακράτηση αρχικώς από διοικητικά όργανα του Δημοσίου και εν συνεχεία από όργανα

του ΕΦΚΑ, στον οποίο επιτροπικώς ανατέθηκε η διαχείριση της συνταξιοδοτικής υποχρέωσης του Δημοσίου για το μετά την 1.1.2017 χρονικό διάστημα.

10. Περαιτέρω, η εν λόγω αξίωση, ενόψει του χρόνου υποβολής της υπόθεσης στο Δικαστήριο με την άσκηση της προαναφερθείσας ... 2011 ένστασης ενώπιον του Α΄ Κλιμακίου, καθώς και της ένδικης αγωγής, κατά μεν το μέρος που αφορά το χρονικό διάστημα έως 31.12.2014 δεν έχει υποπέσει στην πενταετή παραγραφή των άρθρων 90 παρ. 1 και 91 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους τους και άλλες διατάξεις» (Α΄ 247), κατά δε το λοιπό μέρος αυτής δεν έχει υποπέσει στην πενταετή παραγραφή των άρθρων 140 παρ. 1 και 141 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (...) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α΄ 143), στην οποία υπόκειται, ως απορρέουσα από παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί και η οποία άρχεται από το τέλος του οικονομικού έτους εντός του οποίου γεννήθηκε η αξίωση (βλ. Ειδ. Δικ. αρ. 88 Σ 7, 5/2006, Ε.Σ. Ολ. 1521, 1031, 296/2017, 2682/2013, Π Τμ. 2171, 1582/2017).

11. Κατόπιν των ανωτέρω, ο ενάγων δικαιούται να λάβει ως αποζημίωση, κατά το άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ., τα ποσά συντάξεων που παρακρατήθηκαν από τη σύνταξή του, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω ανίσχυρων διατάξεων των άρθρων 38 του ν.3863/2010 και 11 του ν.3865/2010, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν.4002/2011 και αφορούν το ένδικο χρονικό διάστημα από 9.8.2014 έως 30.6.2015. Όπως δε προκύπτει από τα στοιχεία του συνταξιοδοτικού φακέλου του ενάγοντος και από τα προσκομιζόμενα εκκαθαριστικά σημειώματα συντάξεων μηνών Σεπτεμβρίου 2010 έως Απριλίου 2017, δεν αμφισβητείται δε ειδικότερα από το εναγόμενο, για το χρονικό διάστημα από 1.8.2010 έως 30.4.2017, από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις ανίσχυρες κατά τα ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 38 του ν.3863/2010 και 11 του ν.3865/2010, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν.4002/2011, το ποσό των 16.708,01 ευρώ [ήτοι α) 187,83 ευρώ X 12 μήνες για το χρονικό διάστημα από 1.8.2010 έως 31.7.2011, β) 268,33 ευρώ X 6 μήνες για το χρονικό διάστημα από 1.8.2011 έως 31.1.2012, γ) 874,26 ευρώ για τον μήνα Φεβρουάριο 2012, δ) 358,82 ευρώ X 10 μήνες για το χρονικό διάστημα από 1.3.2012 έως 31.12.2012, ε) 40,92 ευρώ X 6 μήνες για το χρονικό διάστημα από 1.1.2013 έως 30.6.2013, στ) 41,01 ευρώ X 3 μήνες για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013. έως 30.9.2013, ζ) 150,22 ευρώ X 15 μήνες για το χρονικό διάστημα από 1.10.2013. έως 31.12.2014, η) 155,85 ευρώ X 16 μήνες για το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 30.4.2016 και, θ) 272,18

ευρώ X 12 μήνες για το χρονικό διάστημα από 1.5.2016 έως 30.4.2017]. Επίσης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του συνταξιοδοτικού φακέλου του ενάγοντος, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως 30.4.2016 παρακρατήθηκε από τις συντάξιμες αποδοχές του ως Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων το επιπλέον ποσό των 465,32 ευρώ [ήτοι (κράτηση ΕΑΣ που αντιστοιχεί σε συντάξιμο μισθό 2.721,82 =) 272,18 ευρώ μείον (την κράτηση ΕΑΣ που αντιστοιχεί σε συντάξιμο μισθό μετά την περικοπή του άρθρου 10 του ν.3865/2010 =) 155,85 ευρώ = 116,33 X 4 μήνες], ποσό που παρακρατήθηκε από τις αναδρομικές διαφορές συντάξεων που ελήφθησαν με τη σύνταξη του μηνός Ιουνίου 2016. Επομένως, το ποσό που συνολικά δικαιούται ο ενάγων για το ανωτέρω χρονικό διάστημα από 1.8.2010 έως 30.4.2017 ανέρχεται σε 17.173,33 ευρώ (16.708,01 + 465,32). Δοθέντος όμως ότι η αποζημιωτική αξίωση του ενάγοντος, πλην του κεφαλαίου της ηθικής βλάβης, καθορίστηκε με την κρινόμενη αγωγή στο ποσό των 16.546,98 ευρώ, το ποσό που το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει στον ενάγοντα για την ανωτέρω αιτία περιορίζεται στο ως άνω ποσό (16.546,98 ευρώ), καθόσον το Δικαστήριο δεν δύναται να επιδικάσει πέραν του αιτηθέντος.

12. Για την ηθική βλάβη, το αίτημα είναι απορριπτέο ως προδήλως αβάσιμο. Και τούτο, διότι δεν προκύπτει ότι από τις ως άνω παράνομες πράξεις της Διοίκησης ο ενάγων υπέστη προσβολή στην προσωπικότητά του (άρθρο 932 ΑΚ).

13. Ακολούθως, η ένδικη αγωγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 6.000,00 ευρώ και να αναγνωριστεί ότι το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να καταβάλει στον ενάγοντα το υπόλοιπο ποσό των 10.546,98 ευρώ (16.546,98 – 6.000,00) και μάλιστα νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής σε αυτό (επίδοση στο Ελληνικό Δημόσιο στις 20.4.2017, σχ. η .../2017 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών ...).

14. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι τόσο το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο όσο και ο e-Ε.Φ.Κ.Α. δεν κωλύονται, στο πλαίσιο της συμμόρφωσης προς το περιεχόμενο της παρούσας απόφασης (βλ. άρθρα 95 παρ. 5 του Συντάγματος και ν. 3068/2002, Α' 274), να προβούν σε εκκαθάριση του οφειλόμενου ποσού, αφαιρώντας όσα ποσά θα έχουν, κατά το στάδιο αυτό, τυχόν καταβάλει στον ενάγοντα για την ίδια νομική και ιστορική αιτία.

15. Τέλος, το Δικαστήριο εκτιμώντας τις περιστάσεις, απαλλάσσει το εναγόμενο από τη δικαστική δαπάνη του ενάγοντος.

Διά ταύτα

Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

Υποχρεώνει το Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει στον ... το ποσό των έξι χιλιάδων ευρώ (6.000,00), με τον νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Αναγνωρίζει ότι το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να καταβάλει στον ίδιο ως άνω ενάγοντα το ποσό των δέκα χιλιάδων πεντακοσίων σαράντα έξι ευρώ και ενενήντα οκτώ λεπτών (10.546,98) με τον νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Απαλλάσσει το εναγόμενο από τη δικαστική δαπάνη του ενάγοντος.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε με τηλεδιάσκεψη, στις 18 Ιουνίου 2021.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΠΠΑ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

α.α ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΙΜΠΑΣ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, στις 8 Οκτωβρίου 2021.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΟΦΙΑ ΚΟΥΤΣΟΒΟΥΛΟΥ